KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2023/1032

(2023. gada 25. maijs),

ar ko ievieš pasākumus, kuru mērķis ir novērst tomātu augļu brūnplankumainības vīrusa (*ToBRFV*) ievešanu un izplatīšanos Savienībā, un groza Īstenošanas regulu (ES) 2020/1191

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/2031 (2016. gada 26. oktobris) par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) Nr. 1143/2014 un atceļ Padomes Direktīvas 69/464/EEK, 74/647/EEK, 93/85/EEK, 98/57/EK, 2000/29/EK, 2006/91/EK un 2007/33/EK ([1]), un jo īpaši tās 30. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/625 (2017. gada 15. marts) par oficiālajām kontrolēm un citām oficiālajām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti pārtikas un barības aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību un augu aizsardzības līdzekļiem, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001, (EK) Nr. 396/2005, (EK) Nr. 1069/2009, (EK) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 un (ES) 2016/2031, Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2005 un (EK) Nr. 1099/2009 un Padomes Direktīvas 98/58/EK, 1999/74/EK, 2007/43/EK, 2008/119/EK un 2008/120/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 854/2004 un (EK) Nr. 882/2004, Padomes Direktīvas 89/608/EEK, 89/662/EEK, 90/425/EEK, 91/496/EEK, 96/23/EK, 96/93/EK un 97/78/EK un Padomes Lēmumu 92/438/EEK (Oficiālo kontroļu regula) ([2]), un jo īpaši tās 22. panta 3. punktu un 52. pantu,

tā kā:

(1) Patlaban tomātu augļu brūnplankumainības vīruss (*ToBRFV*) ("norādītais kaitīgais organisms") nav iekļauts Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2019/2072 ([3]) ne kā Savienības karantīnas organisms, ne Savienībā reglamentēts nekarantīnas organisms. Tomēr tas atbilst Regulas (ES) 2016/2031 I pielikuma 3. iedaļas 2. apakšiedaļā izklāstītajiem kritērijiem, lai veiktu sākotnējo novērtējumu, kura mērķis ir identificēt kaitīgos organismus, kas provizoriski kvalificējami par Savienības karantīnas organismiem, attiecībā uz kuriem nepieciešami pagaidu pasākumi, kā minēts attiecīgās regulas 30. panta 1. punktā.

(2) Ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2020/1191 ([4]) tika iedibināti pasākumi, lai nepieļautu norādītā kaitīgā organisma ievešanu un izplatīšanos Savienībā. Minētā regula zaudēs spēku 2023. gada 31. maijā.

(3) Pēc Īstenošanas regulas (ES) 2020/1191 pieņemšanas ir apkopota jaunāka zinātniskā informācija par norādītā kaitīgā organisma izplatību un testēšanas metodēm, savukārt Komisijas dienestu veiktās revīzijas ir nodrošinājušas atsauksmes par noteikumu īstenošanu un to ietekmi uz aizsardzību pret slimības izplatīšanos. Tas pamato vajadzību pieņemt jaunu tiesību aktu ar sīkāk izstrādātiem pasākumiem nekā tie, kas paredzēti minētajā regulā.

(4) Lai nodrošinātu maksimāli proaktīvu pieeju fitosanitārajai aizsardzībai, būtu jānosaka, kādi pasākumi veicami situācijās, kad kādai personai Savienības teritorijā ir aizdomas vai kļūst zināms par norādītā kaitīgā organisma klātbūtni, kāda attiecīga informācija ir paziņojama kompetentajai iestādei un kādas darbības tai būtu jāveic.

([1]) OV L 317, 23.11.2016., 4. lpp.
([2]) OV L 95, 7.4.2017., 1. lpp.
([3]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2019/2072 (2019. gada 28. novembris), ar ko paredz vienotus nosacījumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/2031 par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem īstenošanai, atceļ Komisijas Regulu (EK) Nr. 690/2008 un groza Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2018/2019 (OV L 319, 10.12.2019., 1. lpp.).
([4]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2020/1191 (2020. gada 11. augusts), ar ko ievieš pasākumus ar mērķi novērst tomātu augļu brūnplankumainības vīrusa (*ToBRFV*) ievešanu un izplatīšanos Savienībā un atceļ Īstenošanas lēmumu (ES) 2019/1615 (OV L 262, 12.8.2020., 6. lpp.).

(5) Ja norādītā kaitīgā organisma klātbūtne dalībvalsts teritorijā ir oficiāli apstiprināta, attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei būtu jāizveido norobežota teritorija, lai nodrošinātu minētā kaitīgā organisma izskaušanu un novērstu tā izplatīšanos pārējā Savienības teritorijā. Lai nodrošinātu vispiemērotāko un samērīgāko pieeju, būtu jāpieņem atšķirīgi noteikumi par norobežotās teritorijas noteikšanu gadījumā, kad norādītā kaitīgā organisma klātbūtne ir apstiprināta fiziski aizsargātās ražošanas vietās, jo minētās aizsardzības dēļ fitosanitārais risks ir mazāks.

(6) Lai nodrošinātu maksimāli proaktīvu pieeju Savienības teritorijas aizsardzībai pret norādīto kaitīgo organismu, dalībvalstīm būtu jāveic ikgadēji apsekojumi par norādītā kaitīgā organisma klātbūtni to teritorijā.

(7) Būtu jāiedibina noteikumi attiecībā uz *Solanum lycopersicum* L., to hibrīdu un *Capsicum* spp. sēklu ("norādītās sēklas"), kā arī *Solanum lycopersicum* L., to hibrīdu un *Capsicum* spp. stādāmo augu ("norādītie stādāmie augi"), kas nav norādītās sēklas, pārvietošanu pa Savienības teritoriju, jo minēto sugu sēklām un citiem stādāmajiem augiem ir vislielākā iespēja kļūt par norādītā kaitīgā organisma saimniekaugiem un veicināt tā izplatīšanos.

(8) Šajos noteikumos atkarībā no auga un tā audzēšanas veida būtu jāietver nosacījumi par kaitīgā organisma neesību ražošanas vietā, par vizuālu inspicēšanu, paraugu ņemšanu un testēšanu, atbilstošu apiešanos ar partijām, kā arī pasākumiem saistībā ar mātesaugiem. Šāda pieeja ir vajadzīga, lai pielāgotos tehniskajiem apstākļiem katrā norādīto sēklu un norādīto augu audzēšanas un pārvietošanas gadījumā.

(9) Konkrētāk, kompetentajai iestādei būtu jāņem paraugi un jātestē visas norādīto sēklu partijas, lai konstatētu norādītā kaitīgā organisma klātbūtni. Minētās norādītās sēklas pirms turpmākas apstrādes būtu jātestē arī kompetentajai iestādei vai – attiecīgā gadījumā – profesionālam operatoram, un ar minētajiem testiem būtu jākonstatē, ka tās ir brīvas no norādītā kaitīgā organisma. Tas ir nepieciešams, lai aizsargātu Savienības teritoriju no norādītā kaitīgā organisma, jo norādītās sēklas ir izejmateriāls visu attiecīgo augu audzēšanai.

(10) Lai aizsargātu Savienības teritoriju no norādītā kaitīgā organisma, būtu jānosaka prasības attiecībā uz norādīto sēklu un norādīto stādāmo augu ievešanu Savienībā no trešām valstīm. Lai nodrošinātu nediskriminējošu pieeju, minētajām prasībām vajadzētu būt līdzīgām tām, kuras attiecas uz norādīto sēklu un norādīto stādāmo augu pārvietošanu pa Savienības teritoriju.

(11) Ir samērīgi no minētajām prasībām atbrīvot norādītās sēklas un norādītos augus, kas pieder pie šķirnēm, par kurām zināms, ka tās ir rezistentas pret norādīto kaitīgo organismu, jo minēto augu gadījumā attiecīgais fitosanitārais risks ir samazināts līdz pieņemamam līmenim. Dalībvalstīm būtu jāpaziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm šo rezistento šķirņu saraksts, un regulāri tas jāatjaunina.

(12) Lai nodrošinātu rezultatīvas oficiālās kontroles attiecībā uz norādītā kaitīgā organisma ievešanu Savienībā, kompetentajai iestādei robežkontroles punktos, kur notiek pirmā atvešana Savienībā, vai kontrolpunktā, kas minēts Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2019/2123 ([5]), vismaz 20 % norādīto sēklu un norādīto stādāmo augu sūtījumu būtu jāpārbauda, ņemot paraugus un tos testējot. Attiecībā uz Izraēlas un Ķīnas izcelsmes norādīto sēklu un norādīto stādāmo augu sūtījumiem minētajam paraugu ņemšanas un testēšanas rādītājam vajadzētu būt attiecīgi 50 % un 100 %, jo attiecībā uz minēto trešo valstu izcelsmes precēm ir lielāks skaits norādītā kaitīgā organisma aizturēšanas gadījumu.

(13) Lai trešām valstīm, kompetentajām iestādēm un profesionālajiem operatoriem dotu pietiekami daudz laika pielāgoties šīs regulas noteikumiem, tā būtu jāpiemēro no 2023. gada 1. septembra. Šā iemesla dēļ un lai izvairītos no juridiskām nepilnībām, Īstenošanas regulas (ES) 2020/1191 piemērošanas termiņš būtu jāpagarina – no 2023. gada 31. maija uz 2023. gada 31. augustu.

([5]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/2123 (2019. gada 10. oktobris), ar ko attiecībā uz noteikumiem par to, kādos gadījumos un ar kādiem nosacījumiem identitātes un fiziskās kontrolpārbaudes noteiktām precēm var veikt kontrolpunktos un dokumentu kontrolpārbaudes – attālināti no robežkontroles punktiem, papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/625 (OV L 321, 12.12.2019., 64. lpp.).

(14) Pilnīgs norādītā kaitīgā organisma novērtējums, nosakot tā radīto risku Savienības teritorijai, vēl nav pabeigts. Šā iemesla dēļ šī regula būtu jāpiemēro līdz 2024. gada 31. decembrim, lai dotu laiku līdz minētajam termiņam šo novērtējumu veikt.

(15) Lai ātri novērstu fitosanitāro risku, ko rada norādītais kaitīgais organisms, šīs regulas noteikumi būtu jāpiemēro pēc iespējas drīzāk. Tādēļ šai regulai būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas.

(16) Šajā regulā noteiktie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu ievieš pasākumus, lai novērstu tomātu augļu brūnplankumainības vīrusa (*ToBRFV*) ievešanu un izplatīšanos Savienībā.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

a) "norādītais kaitīgais organisms" ir tomātu augļu brūnplankumainības vīruss (*ToBRFV*);

b) "norādītie augi" ir *Solanum lycopersicum* L. sugas augi un to hibrīdi, kā arī *Capsicum* spp. sugas augi, kas nav norādītās sēklas un norādītie augļi;

c) "norādītie stādāmie augi" ir stādīšanai paredzēti *Solanum lycopersicum* L. sugas augi un to hibrīdi, kā arī *Capsicum* spp. augi, kas nav norādītās sēklas;

d) "norādītās sēklas" ir *Solanum lycopersicum* L. un to hibrīdu sēklas un *Capsicum* spp. sēklas;

e) "norādītie augļi" ir *Solanum lycopersicum* L. un to hibrīdu augļi un *Capsicum* spp. augļi.

3. pants

Aizliegumi attiecībā uz norādīto kaitīgo organismu

Norādīto kaitīgo organismu neieved, netur, nepavairo un neizlaiž Savienības teritorijā un nepārvieto pa to.

4. pants

Pasākumi, kas jāveic gadījumos, kad ir aizdomas vai informācija par norādītā kaitīgā organisma klātbūtni

1. Savienības teritorijā ikviena persona, kurai ir aizdomas par norādītā organisma klātbūtni vai kurai kļūst par to zināms, par to nekavējoties informē kompetento iestādi un sniedz tai visu attiecīgo informāciju par šāda organisma klātbūtni vai aizdomām par tā klātbūtni.

2. Kompetentā iestāde pēc šādas informācijas saņemšanas:

a) nekavējoties reģistrē sniegto informāciju;

b) veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai apstiprinātu vai atspēkotu norādītā kaitīgā organisma klātbūtni vai aizdomas par tā klātbūtni;

c) nodrošina, ka ikviena persona, kuras pārziņā ir norādītie augi, norādītās sēklas vai norādītie augļi, kas var būt inficēti ar norādīto kaitīgo organismu, tiek nekavējoties informēta:

i) par norādītā kaitīgā organisma klātbūtni vai aizdomām par tā klātbūtni; un

ii) par iespējamajiem riskiem, kas saistīti ar norādīto kaitīgo organismu, un par veicamajiem pasākumiem.

5. pants

Apsekojumi norādītā kaitīgā organisma atklāšanai

1. Kompetentās iestādes ik gadu apseko savas teritorijas, lai konstatētu norādītā kaitīgā organisma klātbūtni.

2. Minētie apsekojumi:

a) ietver paraugu ņemšanu un testēšanu, kā noteikts pielikumā; un

b) balstās uz:

i) novērtēto risku, ko rada norādītā kaitīgā organisma ievešana un izplatīšanās attiecīgajā dalībvalstī; un

ii) zinātniski un tehniski pamatotiem principiem attiecībā uz iespēju atklāt norādīto kaitīgo organismu.

3. Katru gadu līdz 30. aprīlim dalībvalstis paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm iepriekšējā kalendārā gada laikā veikto apsekojumu rezultātus.

6. pants

Pasākumi, kas jāveic gadījumos, kad tiek apstiprināta norādītā kaitīgā organisma klātbūtne

1. Ja kādas dalībvalsts teritorijā tiek oficiāli apstiprināta norādītā kaitīgā organisma klātbūtne, attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde nodrošina, ka tiek veikti atbilstīgi pasākumi norādītā kaitīgā organisma izskaušanai saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 17. pantu.

Minētā kompetentā iestāde veic šā panta 2. un 3. punktā noteiktos pasākumus, ja vien attiecībā uz norādīto kaitīgo organismu nav izpildīti Regulas (ES) 2016/2031 18. panta 4. punkta nosacījumi.

Šā panta 2. un 3. punktā noteiktos pasākumus nepiemēro norādīto stādāmo augu šķirnēm, par kurām ir zināms, ka tās pret norādīto kaitīgo organismu ir rezistentas. Dalībvalstis paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm šo rezistento šķirņu sarakstu, un regulāri to atjaunina.

2. Kompetentā iestāde nekavējoties izveido norobežotu teritoriju, ievērojot šādus nosacījumus:

a) ja norādītā kaitīgā organisma klātbūtne ir konstatēta fiziski aizsargātās ražošanas vietās, norobežotajā teritorijā ietilpst vismaz tā ražošanas vieta, kurā ir ticis konstatēts norādītais kaitīgais organisms;

b) ja norādītā kaitīgā organisma klātbūtne ir konstatēta citās ražošanas vietās, kas nav a) apakšpunktā minētās ražošanas vietas, norobežotajā teritorija ietilpst:

i) invadētā zona, kurā ir iekļauta vismaz tā ražošanas vieta, kurā tikusi konstatēta norādītā kaitīgā organisma klātbūtne;

ii) buferzona vismaz 30 m rādiusā ap invadēto zonu.

3. Norobežotajā teritorijā kompetentā iestāde vai profesionāls operators kompetentās iestādes oficiālā uzraudzībā:

a) ražošanas vietās, kas paredzētas norādīto stādāmo augu ražošanai vai norādīto sēklu ražošanai:

i) nekavējoties aizvāc un iznīcina visas inficētās norādīto stādāmo augu partijas un attiecīgā gadījumā to augšanas substrātu, kā arī no šīm partijām iegūtās norādītās sēklas. Aizvākšanu un iznīcināšanu veic tā, lai neradītu norādītā kaitīgā organisma izplatīšanās risku;

ii) attiecībā uz darbiniekiem, ražošanas vietas konstrukcijām, darbarīkiem un mehānismiem, materiāliem un transportlīdzekļiem piemēro īpašus higiēnas pasākumus, lai novērstu norādītā kaitīgā organisma izplatīšanos uz citām ražošanas vietā esošajām partijām un norādīto augu secīgām kultūrām vai uz citām ražošanas vietām;

iii) iznīcina vai apstrādā augšanas substrātu vismaz ražas sezonas beigās tā, lai neradītu norādītā kaitīgā organisma nosakāmu izplatīšanās risku;

b) ražošanas vietās, kas paredzētas norādīto augļu ražošanai:

i) aizvāc un iznīcina visus inficētos norādītos augus no ražošanas vietas vismaz ražas sezonas beigās. Aizvākšanu veic tā, lai neradītu norādītā kaitīgā organisma nosakāmu izplatīšanās risku;

ii) attiecībā uz darbiniekiem, ražošanas vietas konstrukcijām, darbarīkiem un mehānismiem, materiāliem un augļu iepakošanas un transportēšanas līdzekļiem piemēro īpašus higiēnas pasākumus, lai novērstu norādītā kaitīgā organisma izplatīšanos uz norādīto augu secīgām kultūrām vai uz citām ražošanas vietām;

iii) iznīcina vai apstrādā augšanas substrātu vismaz ražas sezonas beigās tā, lai neradītu norādītā kaitīgā organisma nosakāmu izplatīšanās risku.

7. pants

Norādīto stādāmo augu pārvietošana pa Savienības teritoriju

1. Norādītos stādāmos augus pa Savienības teritoriju var pārvietot tikai tad, ja tiem līdzi ir dota augu pase, kura izdota pēc tam, kad attiecīgā kompetentā iestāde vai profesionālais operators ir secinājis, ka ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

a) norādītie stādāmie augi ir iegūti no norādītajām sēklām, kas atbilst 8. un 10. pantā noteiktajām prasībām;

b) norādītie stādāmie augi ir audzēti ražošanas vietā, par kuru, pamatojoties uz oficiālām inspekcijām, kas veiktas piemērotā laikā, kad norādīto kaitīgo organismu iespējams atklāt, ir zināms, ka norādītais kaitīgais organisms tajā nav sastopams;

c) kompetentā iestāde no norādītajiem stādāmajiem augiem, kam bijuši vērojami norādītā kaitīgā organisma izraisīti simptomi, ir ņēmusi paraugus un testējusi tos, un minētie testi ir apliecinājuši, ka attiecīgie augi no norādītā kaitīgā organisma ir brīvi;

d) norādīto stādāmo augu partijas ir turētas atsevišķi no citām norādīto stādāmo augu partijām, un tām ir piemēroti atbilstoši higiēnas pasākumi.

Paraugu ņemšanu testēšanai, kā minēts šajā punktā, veic atbilstoši pielikumā noteiktajam.

2. Šā panta 1. punktā paredzētie nosacījumi par augu pases izdošanu neattiecas uz tādu šķirņu norādītajiem stādāmajiem augiem, par kurām ir zināms, ka tās pret norādīto kaitīgo organismu ir rezistentas. Dalībvalstis paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm šo rezistento šķirņu sarakstu, un regulāri to atjaunina.

8. pants

Norādīto sēklu pārvietošana pa Savienības teritoriju

1. Norādītās sēklas pa Savienības teritoriju drīkst pārvietot tikai tad, ja tām līdzi ir dota augu pase, kura izdota pēc tam, kad attiecīgā kompetentā iestāde vai profesionālais operators ir secinājis, ka ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

a) norādīto sēklu mātesaugi ir iegūti ražošanas vietā, par kuru, pamatojoties uz oficiālām inspekcijām, kas veiktas piemērotā laikā, kad norādīto kaitīgo organismu iespējams atklāt, ir zināms, ka norādītais kaitīgais organisms tajā nav sastopams;

b) tādu norādīto sēklu partijas gadījumā, kuras ir iegūtas no vairāk nekā 30 mātesaugiem, kompetentā iestāde no šādas norādīto sēklu partijas pirms apstrādes ir ņēmusi paraugus un saskaņā ar pielikumu tos testējusi uz norādītā kaitīgā organisma klātbūtni, vai šādu paraugu ņemšanu un testēšanu kompetentās iestādes uzraudzībā ir veikuši profesionāli operatori, un ar šiem testiem ir konstatēts, ka norādīto sēklu partija no norādītā kaitīgā organisma ir brīva. Ja norādītais kaitīgais organisms ir konstatēts, tas ir ticis paziņots kompetentajai iestādei un inficētā norādīto sēklu partija pa Savienības teritoriju pārvietota netiek;

c) tādu norādīto sēklu partijas gadījumā, kuras ir iegūtas no 30 vai mazāk mātesaugiem, kompetentā iestāde no norādītajām sēklām vai no katra šo norādīto sēklu mātesauga ir ņēmusi paraugus un saskaņā ar pielikumu tos testējusi uz norādītā kaitīgā organisma klātbūtni, vai šādu paraugu ņemšanu un testēšanu kompetentās iestādes uzraudzībā ir veikuši profesionāli operatori. Ar šiem testiem ir konstatēts, ka norādītās sēklas vai mātesaugi no norādītā kaitīgā organisma ir brīvi. Ja norādītais kaitīgais organisms ir konstatēts, tas ir ticis paziņots kompetentajai iestādei un norādīto sēklu partijas, kas iegūtas no inficētajiem mātesaugiem, pa Savienības teritoriju pārvietotas netiek;

d) ja pastāv aizdomas par norādītā kaitīgā organisma klātbūtni, minēto paraugu ņemšanu un testēšanu veic tikai kompetentās iestādes saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu;

e) visu norādīto sēklu partiju izcelsme ir reģistrēta un dokumentēta.

2. Atkāpjoties no 1. punkta a), b), c) un d) apakšpunkta, norādītās sēklas, kuras ievāktas pirms 2023. gada 31. augusta un par kurām pirms to pirmās pārvietošanas pa Savienības teritoriju attiecīgā kompetentā iestāde vai profesionālais operators ir konstatējis, ka tās atbilst Īstenošanas regulas (ES) 2020/1191 prasībām, drīkst pārvietot pa Savienības teritoriju, ja vien tām līdzi ir dota augu pase, kas apliecina atbilstību minētajām prasībām.

3. Norādīto sēklu partijas, kuras pirmo reizi pa Savienības teritoriju pārvietotas, sākot ar 2021. gada 1. aprīli, un kuras pirms 2020. gada 30. septembra ir testētas ar imūnfermentatīvās analīzes (*ELISA*) metodi, testē no jauna ar kādu citu pielikuma 3. punktā minētu testēšanas metodi, kas nav *ELISA*.

4. Paraugu ņemšanu un testēšanu veic, kā noteikts pielikumā.

5. Šā panta 1. un 2. punktā paredzētie nosacījumi par augu pases izdošanu neattiecas uz tādu šķirņu norādītajām sēklām, par kurām ir zināms, ka tās pret norādīto kaitīgo organismu ir rezistentas. Dalībvalstis paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm šo rezistento šķirņu sarakstu, un regulāri to atjaunina.

9. pants

Norādīto stādāmo augu ievešana Savienībā

1. Norādītos stādāmos augus, kas nav tādu šķirņu augi, par kurām zināms, ka tās ir rezistentas pret norādīto kaitīgo organismu, un kā izcelsme ir trešās valstīs, Savienībā drīkst ievest tikai tad, ja tiem līdzi ir dots fitosanitārais sertifikāts, kura ailē "Papildu deklarācija" ir šādi elementi:

a) oficiāls apliecinājums, ka norādītie stādāmie augi ir iegūti no sēklām, kas atbilst 10. pantā noteiktajām prasībām;

b) oficiāls apliecinājums, ka norādītie stādāmie augi ir audzēti reģistrētā un izcelsmes valsts nacionālās augu aizsardzības organizācijas uzraudzītā ražošanas vietā, par kuru, pamatojoties uz oficiālām inspekcijām un paraugiem, kas ņemti un testēti piemērotā laikā, kad šo kaitīgo organismu iespējams atklāt, ir zināms, ka tā no norādītā kaitīgā organisma ir brīva;

c) reģistrētās ražošanas vietas nosaukums.

2. Norādītos stādāmos augus, kas pieder pie šķirnēm, par kurām zināms, ka tās ir rezistentas pret norādīto kaitīgo organismu, un kā izcelsme ir trešās valstīs, Savienībā drīkst ievest tikai tad, ja tiem līdzi ir dots fitosanitārais sertifikāts, kura ailē "Papildu deklarācija" šāda rezistence ir apstiprināta.

10. pants

Norādīto sēklu ievešana Savienībā

1. Norādītās sēklas, kuru izcelsme ir trešās valstīs un kuras nav tādu šķirņu sēklas, par ko zināms, ka tās ir rezistentas pret norādīto kaitīgo organismu, Savienībā drīkst ievest tikai tad, ja tām līdzi ir dots fitosanitārais sertifikāts, kura ailē "Papildu deklarācija" ir visi minētie elementi:

a) oficiāls apliecinājums tam, ka ir izpildīti visi turpmākie nosacījumi:

i) attiecīgo norādīto sēklu mātesaugi ir iegūti ražošanas vietā, par kuru, pamatojoties uz oficiālām inspekcijām, kas veiktas piemērotā laikā, kad norādīto kaitīgo organismu iespējams atklāt, ir zināms, ka norādītais kaitīgais organisms tajā nav sastopams;

ii) tādu norādīto sēklu partijas gadījumā, kuras ir iegūtas no vairāk nekā 30 mātesaugiem, no šādas norādīto sēklu partijas pirms apstrādes oficiālā kārtībā ir ņemti paraugi, kuri ir testēti uz norādīto kaitīgo organismu saskaņā ar pielikumu, un ar šiem testiem ir konstatēts, ka attiecīgā sēklu partija no norādītā kaitīgā organisma ir brīva;

iii) tādu norādīto sēklu partijas gadījumā, kuras ir iegūtas no 30 vai mazāk mātesaugiem, no norādītajām sēklām vai no katra atsevišķa šo norādīto sēklu mātesauga ir ņemti paraugi, kuri testēti saskaņā ar pielikumu. Ar šiem testiem ir konstatēts, ka norādītās sēklas vai mātesaugi no norādītā kaitīgā organisma ir brīvi;

b) informācija, kas nodrošina mātesauga ražošanas vietas izsekojamību.

2. Norādītās sēklas, kas pieder pie šķirnēm, par kurām zināms, ka tās ir rezistentas pret norādīto kaitīgo organismu, un kā izcelsme ir trešās valstīs, Savienībā drīkst ievest tikai tad, ja tām līdzi ir dots fitosanitārais sertifikāts, kura ailē "Papildu deklarācija" šāda rezistence ir apstiprināta.

3. Atkāpjoties no 1. punkta a) apakšpunkta, norādītās sēklas, kuras ievāktas pirms 2023. gada 31. augusta un par kurām pirms to ievešanas Savienībā ir konstatēts, ka tās atbilst Īstenošanas regulas (ES) 2020/1191 prasībām, drīkst ievest Savienības teritorijā, ja tām līdzi ir dots fitosanitārais sertifikāts, kura ailē "Papildu deklarācija" ir šāds apliecinājums: "Šīs sēklas ievāktas pirms 2023. gada 31. augusta, un ir konstatēts, ka tās atbilst Īstenošanas regulas (ES) 2020/1191 prasībām".

11. pants

Oficiālās kontrolpārbaudes, ievedot Savienībā

Kompetentā iestāde robežkontroles punktos, kur notiek pirmā atvešana Savienībā, vai kontrolpunktā, kas minēts Deleģētās regulas (ES) 2019/2123 2. pantā, vismaz 20 % norādīto sēklu un norādīto stādāmo augu sūtījumu pārbauda, ņemot paraugus un tos testējot saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

Attiecībā uz norādīto sēklu un norādīto stādāmo augu sūtījumiem, kuru izcelsme ir Izraēlā un Ķīnā, paraugu ņemšanas un testēšanas rādītājs ir attiecīgi 50 % un 100 %.

12. pants

Grozījums Īstenošanas regulā (ES) 2020/1191

Īstenošanas regulas (ES) 2020/1191 12. pantā datumu "2023. gada 31. maijam" aizstāj ar datumu "2023. gada 31. augustam".

13. pants

Stāšanās spēkā un piemērošanas diena

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2023. gada 1. septembra līdz 2024. gada 31. decembrim.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2023. gada 25. maijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

1. **Paraugu ņemšanas shēmas norādītajām sēklām, izņemot tādu šķirņu augu sēklas, par kurām zināms, ka tās ir rezistentas pret norādīto kaitīgo organismu**

Atkarībā no sēklu partijām, kā minēts attiecīgajā tabulā Fitosanitāro pasākumu starptautiskajos standartos Nr. 31 "Sūtījumu paraugu ņemšanas metodes" (ISPM31), sēklu paraugus testēšanai ņem saskaņā ar šādām paraugu ņemšanas shēmām:

a) tādu sēklu partijas gadījumā, kuras ir iegūtas no 30 vai mazāk mātesaugiem,

— piemēro hiperģeometrisku paraugu ņemšanas shēmu, kas ar 95 % ticamību ļauj noteikt inficētu augu klātbūtni vismaz 10 % līmenī, vai

— testē katru sēklu partijas mātesaugu;

b) tādas sēklu partijas gadījumā, kurā ir 3 000 sēklu vai mazāk, piemēro hiperģeometrisku paraugu ņemšanas shēmu, kas ar 95 % ticamību ļauj noteikt inficētu augu klātbūtni vismaz 10 % līmenī,

c) tādas sēklu partijas gadījumā, kurā ir vairāk nekā 3 000 sēklu, bet mazāk nekā 30 000 sēklu, piemēro paraugu ņemšanas shēmu, kas ar 95 % ticamību ļauj noteikt inficētu augu klātbūtni vismaz 1 % līmenī,

d) tādas sēklu partijas gadījumā, kurā ir vairāk nekā 30 000 sēklu, piemēro paraugu ņemšanas shēmu, kas ar 95 % ticamību ļauj noteikt inficētu augu klātbūtni vismaz 0,1 % līmenī.

Apakšparaugos, kuriem izmanto polimerāzes ķēdes reakcijas (*PCR*) metodes, ir ne vairāk kā 1 000 sēklu.

2. **Paraugu ņemšanas shēmas norādītajiem augiem, izņemot tādu šķirņu augus, par kurām zināms, ka tās ir rezistentas pret norādīto kaitīgo organismu**

a) Norādīto augu gadījumā katrā ražošanas vietā un attiecīgā gadījumā no katras šķirnes ņem vismaz vienu paraugu, ko veido ne vairāk kā 200 jaunu auga galotnes lapu vai augļa kauslapu.

b) Ja augiem ir slimības simptomi, testēšanai ņem vismaz trīs lapas ar simptomiem.

c) Ja testē mātesaugus, attiecīgi ievāc vai nu jaunas lapas no auga galotnes, vai augļu kauslapas.

3. **Testēšanas metodes norādītā kaitīgā organisma atklāšanai un identificēšanai uz sēklām, kas nav tādu šķirņu sēklas, par kurām zināms, ka tās ir rezistentas pret norādīto kaitīgo organismu**

Lai uz norādītajām sēklām atklātu norādīto kaitīgo organismu, izmanto kādu no turpmāk minētajām testēšanas metodēm:

— reāllaika reversās transkripcijas polimerāzes ķēdes reakcijas (*RT-PCR*) metode, kurā izmanto Starptautiskās Sēklu federācijas (*ISF*) protokolā (2020) ([1]) aprakstītos praimerus un zondes,

— reāllaika *RT-PCR* metode, kurā izmanto *Menzel and Winter* (2021) ([2]) praimerus un zondi,

— reāllaika *RT-PCR* metode, kurā izmanto *Bernabé-Orts et al.* (2021) ([3]) praimerus un zondi.

Ja atklāšanas testa rezultāts ir pozitīvs, ar kādu no iepriekš minētajām reāllaika *RT-PCR* metodēm veic otrreizēju testēšanu, bet izmanto no atklāšanas testa metodes atšķirīgu metodi, un identificēšanas apstiprināšanai izmanto to pašu paraugu. Ja atklāšanas un identificēšanas rezultāti, kas iegūti apvalkotām sēklām, ir pretrunīgi, attiecīgā gadījumā sēklapvalku noņem un sēklas pārbauda atkārtoti.

([1]) *ISF* (2020) *Detection of Infectious Tomato brown rugose fruit virus (ToBRFV) in Tomato and Pepper Seed*. https://worldseed.org/our-work/seed-health/ishi-methods/, version1.5, upload 29/03/2023.

([2]) *Menzel, W. & Winter, S.* (2021). *Identification of novel and known tobamoviruses in tomato and other solanaceous crops using a new pair of generic primers and development of a specific RT- qPCR for ToBRFV. Acta Horticulturae* 1316, 143.–148. lpp.

([3]) *Bernabé-Orts, J.M., Torre, C., Méndez-López, E., Hernando, Y., Aranda, M.A.* (2021) *New Resources for the Specific and Sensitive Detection of the Emerging Tomato Brown Rugose Fruit Virus. Viruses* 13, 1680.

4. **Testēšanas metodes norādītā kaitīgā organisma atklāšanai un identificēšanai uz norādītajiem augiem, kas nav tādu šķirņu augi, par kurām zināms, ka tās ir rezistentas pret norādīto kaitīgo organismu, un uz norādītajiem augļiem**

Lai uz norādītajiem augiem, kas nav tādu šķirņu augi, par kurām zināms, ka tās ir rezistentas pret norādīto kaitīgo organismu, un uz norādītajiem augļiem atklātu norādīto kaitīgo organismu, izmanto kādu no turpmāk minētajām testēšanas metodēm:

— *ELISA* metode – tikai materiālam ar simptomiem,

— tradicionālā *RT-PCR* metode, kurā izmanto *Alkowni et al.* (2019) ([4]) praimerus,

— tradicionālā *RT-PCR* metode, kurā izmanto *Rodriguez-Mendoza et a*l. (2019) ([5]) praimerus,

— reāllaika *RT-PCR* metode, kurā izmanto Starptautiskās Sēklu federācijas (*ISF*) protokolā (2020) ([6]) aprakstītos praimerus un zondes,

— reāllaika *RT-PCR* metode, kurā izmanto *Menzel and Winter* (2021) ([7]) praimerus un zondi,

— reāllaika *RT-PCR* metode, kurā izmanto *Bernabé-Orts et al.* (2021) ([8]) praimerus un zondi.

Ja atklāšanas testa rezultāts ir pozitīvs, ar kādu no iepriekš minētajām *RT-PCR* metodēm veic otrreizēju testēšanu, bet izmanto no atklāšanas testa metodes atšķirīgu metodi, un identificēšanas apstiprināšanai izmanto to pašu paraugu.

([4]) *Alkowni, R, Alabdallah, O., Fadda, Z. (2019) Molecular identification of tomato brown rugose fruit virus in tomato in Palestine. Journal of Plant Pathology* 101(3), 719.–723. lpp.

([5]) *Rodríguez-Mendoza, J., Garcia-Avila, C.J., López-Buenfil, J.A., Araujo- Ruiz, K., Quezada, A., Cambrón-Crisantos, J.M., Ochoa-Martínez, D.L. (2019) Identification of Tomato brown rugose fruit virus by RT-PCR from a coding region or replicase. Mexican Journal of Phytopathology* 37(2), 346.–356. lpp.

([6]) *ISF* (2020) *Detection of Infectious Tomato brown rugose fruit virus (ToBRFV) in Tomato and Pepper Seed*. https://worldseed.org/our-work/seed-health/ishi-methods/, version1.5, upload 29/03/2023.

([7]) *Menzel, W. & Winter, S.* (2021). *Identification of novel and known tobamoviruses in tomato and other solanaceous crops using a new pair of generic primers and development of a specific RT- qPCR for ToBRFV. Acta Horticulturae* 1316, 143.–148. lpp.

([8]) *Bernabé-Orts, J.M., Torre, C., Méndez-López, E., Hernando, Y., Aranda, M.A.* (2021) *New Resources for the Specific and Sensitive Detection of the Emerging Tomato Brown Rugose Fruit Virus. Viruses* 13, 1680.